

روابط دیپلماتیک با سوریه را آغاز خواهیم کرد

نامزد ریاست جمهوری ترکیه با اشاره به خلاء موجود در سیاست حزب عدالت و توسعه گفت: اردوغان برای حفظ قدرت، سیاستی ناسازگار دنبال می‌کند.

به گزارش آران نیوز، سخنرانی ۱۰ دقیقه‌ای او علیه حزب عدالت و توسعه در سال ۲۰۰۹ کافی بود تا او را تبدیل به چهره‌ای محبوب و آشنا در سپهر سیاسی ترکیه کند. «محرمانه» رهبر حزب مملکت برای دومین بار رقیب حزب طیب اردوغان شده و آنچه از سخنان او پیداست این سیاستمدار کهنه کار عزم خود را برای شکست اردوغان جزم کرده است. اینچه در انتخابات ریاست جمهوری سال ۲۰۱۸ که ۶ نامزد به رقابت با یکدیگر پرداختند، توانست ۲۶ درصد آرا را در مقابل ۵۶ درصدی آرای «حزب طیب اردوغان» کسب کند. اینچه، دبیر سابق فیزیک و شیمی که هم اکنون ۵۹ سال دارد و در کارنامه سیاسی خود سمت نمایندگی مجلس از سوی حزب جمهوری خلق و رهبری حزب مملکت را داشته است. انتخابات ریاست جمهوری ترکیه در ۲۴ اردیبهشت سال جاری برگزار خواهد شد و در آن ۴ نامزد به رقابت خواهند پرداخت. بنا بر اعلام شورای عالی انتخابات ترکیه، «حزب طیب اردوغان» رئیس جمهور کنونی و رهبر حزب عدالت و توسعه، «محرمانه» رهبر حزب مملکت، «کمال قلیچداراوغلو» رهبر حزب جمهوری خلق، و دکتر «سینان اوغان» به نمایندگی از ائتلاف آتا می‌توانند در انتخابات پیش رو به رقابت بپردازند. در خصوص انتخابات ترکیه **خبرنگار مهر** گفتگویی با «محرمانه» انجام داده که در ادامه مشروح آن آمده است.

* ارزیابی شما از سیاست خارجی ترکیه در دوره حاکمیت حزب عدالت و توسعه چیست؟

سیاست خارجی ۲۰ ساله حزب عدالت و توسعه یک سیاست ملی (طبق منافع ملی) نبوده است. سیاست خارجی ترکیه طبق منافع شخصی حزب عدالت و توسعه شکل گرفته است، ما شاهد طرفداری اردوغان از اتحادیه اروپا برای دست آوردن حمایت این اتحادیه و آمریکا بوده ایم. اکنون اردوغانی وجود دارد که از اتحادیه اروپا و ارزش‌های دموکراتیک آن فاصله گرفته است. در سیاست ترکیه اردوغانی وجود دارد که در سال ۲۰۰۹ در نشست داووس با بیان یک دقیقه «one minute» از فلسطین حمایت می‌کند و سپس می‌گوید واکنش او به مجری آن نشست بوده است. عنوان برادرم اسد (خطاب به بشار اسد) در سوریه را به دشمن اسد تغییر می‌دهد. او حتی روزگاری السیسی رئیس جمهور مصر را کودتاچی خطاب می‌کرد اما حالا دوستم سیسی می‌گوید و تاوان اشتباهات و امتیازهایی که او داده است را مردم ترکیه می‌دهد. بنابراین اردوغان صرفاً برای حفظ اقتدار خود سیاستی ناسازگار و غیرقابل اعتماد دنبال می‌کند.

* این روزها تورم به مهم‌ترین مشکل ترکیه تبدیل شده است؟ دلایل این تورم را چه می‌دانید و چه راهکارهایی برای برون رفت از وضعیت تورمی در نظر دارید؟

مدت هاست که به مردم ترکیه درباره لزوم افزایش تولیدات کشاورزی هشدار می‌دهم. همیشه گفته ام مشکل ما صرفاً در فروشگاه‌ها نیست بلکه در زمین‌های کشاورزی و دامپروری است. گفته بودم که اگر مشکل تولید حل نشود و اگر از تولیدکنندگان حمایت نشود، نان، گوشت، لبنیات افزایش یافته مساله تورم نیز ادامه پیدا می‌کند. متأسفانه پیش‌بینی‌هایم در خصوص زلزله و مسائل اقتصادی به واقعیت پیوست. حزب ما گزارشی در خصوص راهکارهای تولیدات کشاورزی آماده کرده بود. ای کاش این گزارش را مورد توجه قرار داده بودند. حزب حاکم به جای توجه به تولیدات داخلی به واردات اهمیت می‌دهد. برای اینکه تدابیر اقتصادی انجام شده برای کاهش تورم در ترکیه به نتیجه برسد لازم است اعتماد به نهادهای دولتی به خصوص اعتماد به قانون را دوباره پایه ریزی کنیم. هیچکس در کشوری که همه تصمیمات توسط یک نفر اتخاذ می‌شود سرمایه‌گذاری نمی‌کند زیرا نسبت به خود و سرمایه‌گذاری‌هایش احساس امنیت نمی‌کند.

* نگاه شما در مورد ارتباط با ایران چیست؟ چه مولفه‌هایی را در نزدیکی با ایران مؤثر می‌دانید؟

ما با ایران به عنوان کشور همسایه بعد از عهدنامه قصر شیرین در سال ۱۶۳۹ مرزهای بدون تغییر داشته ایم. ایران هم مانند ترکیه و روسیه جز قدرت‌های مهم منطقه‌ای است. ایجاد همکاری‌های منطقه‌ای برای حل مشکلات خاورمیانه و قفقاز حائز اهمیت است. آتاتورک نیز روابط خوبی با ایران برقرار کرده بود. او حتی پیمان سعدآباد برای ثبات منطقه‌ای و امنیت مرزی را امضا کرده بود. تحولات جهان و خاورمیانه و بی‌ثباتی منطقه‌ای ایجاد روابط مشابه را ایجاد می‌کند. علاوه بر این، تحولات اجتماعی ایران را از نزدیک دنبال می‌کنیم.

* تنش بین ارمنستان و آذربایجان به نقطه‌ای رسیده است که می‌تواند به نقطه آغاز بحران منطقه‌ای تبدیل شود. به نظر شما راهکار حل این تنش چیست؟

ارمنستان که پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی استقلال خود را به دست آورده همسایه مرزی ما با حدود ۳ میلیون جمعیت است. عادی سازی روابط ترکیه با ارمنستان باعث بهبود روابط اقتصادی و تجاری نیز خواهد شد که این به نفع ارمنستان است. اما نتیجه بخش بودن روند عادی سازی که بعد از جنگ دوم قره باغ آغاز شده از مسیر احترام ارمنستان به تمامیت ارضی ترکیه و آذربایجان عبور می‌کند. ارمنستان باید خود را از نفوذ دیاسپورای ارمنی در اروپا رها کند و تعهدات خود را نسبت به کشورهای همسایه به جا آورد. آذربایجان و ترکیه دو دولت، یک ملت است.

* برنامه شما در مورد سوریه چیست؟ آیا همچنان بر تداوم حضور در سوریه تأکید دارید یا این که باید با کاهش حضور نظامی در ترکیه به پایان بحران این کشور کمک کرد؟

ما روابط دیپلماتیک را با سوریه آغاز خواهیم کرد. تا زمانی که خلاء حاکمیتی در شمال سوریه و تهدید تروریستی علیه ترکیه ادامه داشته باشد، حضور نظامی ما در آنجا ادامه خواهد داشت. در مرحله اول در مورد بازگشت مهاجران سوریه، کمک‌های بشردوستانه، حل مساله ترور، مشکل آب و تجارت منطقه‌ای با دولت دمشق صحبت خواهیم کرد. تا زمانی که دولت دمشق در حل مشکلات منطقه‌ای مشارکت داشته باشد مانعی در ادامه روند ژنو و آستانه نمی‌بینم. اما در این جلسات باید نگرانی‌ها و استدلال‌های ترکیه بیشتر مطرح شود. تمامیت ارضی سوریه حفظ شود، عناصری مانند پ-۵ که دولت دمشق هم تأیید نمی‌کند نباید طرف مذاکره قرار گیرد.

* قدرت حاکم ترکیه از سال‌ها پیش تاکنون به صورت سنتی موفق به کسب آرای قشر مذهبی ترکیه شده است این روزها جنجال سجاده هم بستر پروپاگاندا حزب حاکم است. شما برای کسب آرای

قشر مذهبی چه برنامه‌هایی دارید؟

حزب ما نمی‌تواند برای کسب رأی قشر خاصی تلاش کند. ما حزب اکثریت معقول هستیم. ما با تبعیض قومی، مذهبی و تبعیض جنسیتی مخالفیم. ما طرفدار آزادی مذهب و عقیده، حق اندیشه و بیان هستیم. فقط یک دولت سکولار و دموکراتیک می‌تواند این را فراهم کند.

برای همین اجازه نمی‌دهیم طریقت‌ها و گروه‌های جماعتی که ساختاری شبیه سازمان فتح‌الله گولن دارند به بدنه دولت نفوذ یابند. بنابراین ما حافظ سبک زندگی و عقاید دینداران واقعی کشورمان خواهیم بود.